

Ústav řeckých a latinských studií FF UK pořádá osmý ročník Dne latiny

V hlavní budově Filozofické fakulty UK budou po celý čtvrtek 28. listopadu probíhat přednášky a semináře, které navzájem tematicky propojí právě latinský jazyk. Program je primárně určen pro středoškolské studenty a pedagogy, zúčastnit se ale mohou také zájemci z řad akademické obce a veřejnosti.

Cílem akce je představit latinu jako bránu do mnoha vědeckých oborů a ukázat, že studium latiny na středních školách je tradiční obor, který významně přispívá k poznání našich dějin. Program má návštěvníkům také ukázat, že coby symbol evropské kulturní sounáležitosti je studium latiny oborem navýsost současným a že i dnes je její znalost v mnoha ohledech velice praktická.

Předešlých ročníků Dne latiny, který se na FF UK koná od roku 2012, se pokaždé zúčastnilo na pět set středoškoláků z celé České republiky. Letošní program vzdělávací akce nabídne celkem 21 přednášek a seminářů z oblasti antických dějin a antické a středověké kultury, ale i archeologie, muzikologie, divadelní vědy, medicíny, práva a dalších oborů.

Součástí Dne latiny je i podvečerní představení divadelní hry Tita Maccia Plauta *Curculio aneb Darmojed* v podání studentů Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, které se bude konat od 17 hodin v budově Arcibiskupského gymnázia v Praze (Korunní 596/2, Praha 2).

Program Dne latiny 2019

Petr Kukař, mluvčí FF UK

Ústav řeckých a latinských studií FF UK

si dovoluje pozvat zejména studenty středních škol a jejich profesory, ale i ostatní zájemce o antiku, latinský středověk i novověk na osmy

DEN LATINY

čtvrtek 28. listopadu 2019

hlavní budova FF UK, náměstí Jana Palacha
denlatiny.ff.cuni.cz

10.00 Velká aula FF UK, m. č. 131 Zahájení

10.20 Velká aula FF UK, m. č. 131 Jan Kalivoda: Na okraji textu

Přežití antických literatur do moderní doby nebylo v otřesech konce starověku samozřejmostí. Spíše bylo zázkram, jemuž pomáhaly generace slavných i bezejmenných učenců a pisářů. Přednáška je věnována jejich dílu a památce.

místnost	11.30-12.15	13.15-14.00	14.15-15.00
131	Michal Skřejpek: Jak se v Římě soudilo aneb Efektivita soudního řízení ve starověkém Římě Soukromé a veřejné řízení v antickém Římě. Zvláštnosti soudní organizace a výkonu soudnictví. Bylo starověké soudnictví efektivnější než dnešní?	Pavel Titz: Pompeje, jak město žilo, zemřelo a zase vstalo z mrtvých Přednáška přiblíží současný stav poznání antického města a také způsoby jeho poznávání v minulosti i současnosti. Jedinečně dochovaný areál nabízí množství uchvatných detailů, díky nimž vystupují ze zapomenutí jednotlivci s jejich jmény, rodinami i zaměstnáním.	Sylvia Fischerová: Hippokratova Přísaha Hippokratova Přísaha je jedním z nevyvratitelných a zároveň nejmysteriotejších textů starověku. Cílem přednášky je představit současné názory na její původ a charakter, na osobu jejího autora i na způsob, jakým je začleněna do současných sponzů budoucích lékařů v České republice.
104	Daniela Urbanová: Magie ve službách lásky a nenávisti Přednáška přiblíží magické praktiky, které měly antickému člověku pomoci v životních nesnázích. Jedná se především o olověné tabulky popsané nápt. milostnými kouzly pro přepady neopětované lásky nebo kletbami, které měly umlčet protivníky u soudu, zajistit výhru při dožních v církvi nebo pomoci najít neznámého zloděje.	Naďa Profantová: Antika a Byzanc v umění raného středověku jako odlesk luxusu Nepůl na území římské říše, ale i v určitém zrcadle se na výrobcích z 8.-10. století setkáváme s antickými motivy odkazujícími na antickou mytologii či symboly moci. Podívejme se na složitě prosazené motivy i neslýchanou stalost jiných, které nám pomáhají pochopit barbarizovaný svět na okraji civilizace.	Ivan Prchlík: Antické motivy v pop music 60. let – Caesar a Kleopatra Začátkem 60. let jsou symbolem vzpoury proti establishmentu, zájem o antiku je v rebelantství spojován málo kdy. Přesto hudebníci 60. let s oblibou využívali ve svých textech motivy či postavy antických dějů. Několik kousků stojí za poslech i následně rozšíření obzorů, pokud jde o skutečného Caesara a Kleopatru.
200	Marcela Slavíková: Hudba starověkého Řecka a Říma Co víme o antické hudbě? Jak o ní vůbec můžeme něco vědět, když nemáme žádné zvukové záznamy? Znal starověk noty? Tramety poznání starověké hudby s lehatou obrazovou a zvukovou dokumentací.	Konstantinos Tsivos: Antické dědictví Řeků a jeho stopa v řeckém nacionalismu Prošli v žilách současných Řeků stejná krev jako těch antických? Jak slavná minulost ovlivnila národní identitu Řeků a jak se dědictví antiky projevuje v řeckém nacionalismu?	Bořivoj Marek: Přírodní katastrofy a podivné úkazy v dějinách Říma Pozdněantický dějepisec Paulus Orosius ve svém díle barvitě líčí vřelý jaký přírodní neštěstí, která trýšala Římany v průběhu staletí, a často připojuje i popis podivných úkazů, které jim předcházely. V přednášce vyložíme, proč tak činí a co na něm podle něj stojí.
300	Iva Adámková: Jeruzalém, Řím, Santiago – poutě ve středověku Proč se lidé vydávali na poutě a jaké nástrahy jim hrozily? Jak se na ně připravoval křesť. Řebřec a běhový věřící? Odkud se tyto informace můžeme dozvědět?	Václav Žůrek: Antika snadno a zábavně, například skrze šachy Antika zájmalá i fascinovala středověké studenty i vyučující. Křesť. světem často hrděli smaltem cestu pro své poznání. Velký čtenářský úspěch měly proto výběry stručných životopisů či moralizující sbírky exemplů. V jedné z nich autor využil pravidla šachové hry, aby mohl vyprávět příběhy starověkých filozofů a vládců.	Lucie Doležalová: Paměť ve středověku Jak se lidé středověké rasy ke zlepšení paměti od těch dnešních? Je lepší si postavit paměťový palác, nebo si dát do pokoje velké zrcadlo, hořké pít a pořádně se vyprat?
301	Michal Čtřbor: Aeneás v podsvětí (Šestý zpěv Vergiliových Aeneid) Něboť Aeneás má po sedmi letech už dost bloudění Středozemím, a navíc trpí nočními můrami: zjevuje se mu přezrak svého otce a velí mu navštívit podsvětí. Ale jak se tam dostat? A co tam uvidí? A co je nejděležitější: pochopí vůbec něco?	Martin Bažil: Obrazy mluvíci ve verších. Antická figurální poezie Nepůl moderní avangardní básníci, ale i ti bežnější a poutavější věřili, že zapísaná poezie (na rozdíl od ústně tradované) může ke zvuku veršů přibírat i jejich tvar a stát se obrazem, výstavou koláží z písmen a slov.	Eliška Poláčková: Od Plauta k Donutlivi a zpět k římské komedii Víte, co se stane, když se vychytralý útok z římské palliary zatouká do halle 15. století? Vznikne postava Harlequina a komedie dell'arte – a také hrdinův role Miroslava Donutliva, "trifaldino ze Stoly dvou pánů".
317	Ján Bakyt: Dědictví latiny v řecké mluvicím světě Latina na východě římského impéria byla sice oficiálním a prestižním jazykem, ale její rodilí mluvčí zde téměř chyběli. Jak zde, ve vřelohofinské (Byzantské) říši, přežila na konci antiky a v raném středověku?	Václav Marek: Římské silnice aneb Všechny cesty vedou z Říma Jak vladnout světově říši? Postavte silnice co nejvíce opravdu dobrých silnic. Některé pak vyběří i dva tisíce let...	Jan Souček: Periklova doba „A tak byla v Athénách podle jména demokracie, ve skutečnosti však vláda prvního občana...“ (Thukydídés, <i>Historie</i> II,65,9)
Týmová studovna	Bořivoj Marek: Latina v digitálním věku Informační sesazák pro vyučující, na němž představíme některé internetové ponůcky, zajímavé weby, materiály a multimediální nástroje, které lze využívat při výuce latiny.	Nikola Filipová: Aeu iacta est! Římané byli stejně vášnivými hráči deskových her jako my. Připomínaly jejich hry spíše šachy nebo Clowce, nežli se? Pojďme si společně zahrát jednu z nich.	

Po přednáškovém bloku následuje od 17:00 v budově Arcibiskupského gymnázia (Korunní 586/2, Praha 2) představení hry Tita Maccia Plauta *Curculio aneb Darmojed* v podání studentů Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně.